

U Štěpánka Leporello vstupuje do souhry s rekvizitou, u Macháčka pouze vypravuje.

Replika vstupuje do kontextu nejen s hmotnými předměty na jevišti, ale především s dramatickou situací (tj. vztahy mezi postavami apod.), která v daném okamžiku na jevišti existuje. Postavíme proti sobě dva překlady úryvku z Tartuffa, z nichž jeden vskutku reaguje na situaci, druhý je popisný, literární, nikam nezaměřený:

Moins on mérite un bien, moins on l'ose espérer.
 Nos vœux sur des discours ont peine à s'assurer.
 On soupçonne aisément un sort tout plein de gloire,
 Et l'on veut en jouir avant de le croire.

Pour moi, qui crois si peu mériter vos bontés,
 Je doute du bonheur de mes témérités;
 Et je ne croirai rien, que vous n'ayez, Madame,
 Par des réalités su convaincre ma flamme.

Ó, člověk nevěří ve štěstí, jehož ani
 si nezasloužil dřív. A věřte, drahá paní,
 že slovy neztíší se touha jeho prudká.
 Já dosud nevěřím . . . k té nedůvěře nutká
 mne opatrnost má a mám-li věřit, nuže,
 skutečnost, důkaz jen mne přesvědčiti může,
 že vskutku pravdou je, co snem se krásným zdá mi,
 že tedy — konečně! — vyslyšen budu vámi!
 (B. Kaminský)

Čím míň jí hodni jsme, tím míň v ni věříme.
 Jen slovy o lásce se nepřesvědčíme.
 Muž těžko věří v los, když má mu přinést blaho,
 a než v něj uvěří, rád trochu užívá ho.
 Já, vaší dobroty tak málo hodný, žel,
 nevěřím, že by vás můj výlev pokoušel,
 a neuvěřím v nic, leč jenom tehdy, paní,
 když jistá skutečnost mne přesvědčí v mém plání.
 (Sv. Kadlec)